

Ткач В. М.

ст. гр. ОДСм – 11,

Науковий керівник: Сисюк С. В., к.е.н., доцент,
кафедра обліку в державному секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль, Україна

ОБЛІКОВЕ-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИДАТКАМИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Безпосередньо набуття статусу неприбуткової організації здійснюється при її реєстрації. Діяльність кожної з неприбуткових організацій визначається установчими документами й повинна відповідати нормам Податкового кодексу відповідно до якого, неприбуткові підприємства, установи та організації – підприємства, установи та організації, основною метою діяльності яких є не одержання прибутку, а провадження благодійної діяльності та меценатства і іншої діяльності, передбаченої законодавством [1].

Основні принципи класифікації неприбуткових організацій передбачені Податковим кодексом. Неприбуткові установи можна класифікувати як неприбуткові бюджетні установи та неприбуткові, як громадські недержавні організації, оскільки і ті й інші не мають прибутку. Тому доцільно виділяти з метою державного регулювання такі види неприбуткових організацій: неприбуткові організації публічного права та неприбуткові організації приватного права.

Особливе місце серед неприбуткових установ відведено закладам охорони здоров'я. Вони утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів. Їх основна діяльність пов'язана із наданням медичних послуг, які можуть надаватися як за рахунок бюджетних коштів, так і за рахунок власних коштів громадян, що відповідно і обумовлює необхідність відображення їх в обліку. Бухгалтерський облік для неприбуткових організацій регулюється виключно чинним законодавством, а оформлення необхідних записів проводиться лише на основі своєчасно складених та відповідно оформлених (наведені достовірні дані та всі реквізити) підтвердних фінансових документів.

У сучасних умовах розвитку ефективність та результативність діяльності бюджетних установ все більшою мірою визначається рівнем інформаційного та аналітичного забезпечення управління. Це спрямування в основному стримується недостатнім розвитком облікової та аналітичної функцій управління, невідпрацьованістю обліково-аналітичного забезпечення прийняття і підтримки управлінських рішень [3].

Кошторис – є основним плановим документом, який надає повноваження бюджетній установі щодо отримання доходів і здійснення витрат, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення мети, визначеною на рік відповідно до бюджетних призначень [4]. Для складання кошторису бухгалтеру необхідно знати: які кошти повинні надійти до бюджету установи; скільки можна використовувати на утримання установи; з якою метою використали кошти, що надійшли. Будь-який кошторис складається з двох частин: доходи та видатки. У свою чергу, доходи та витрати складаються із спеціального й загального фондів.

В даний час процедури аналізу виконання кошторису видатків з використанням отриманої інформації виконують важливе навантаження у підсистемі управлінського обліку. Йдеться про оцінювання ефективності використання виділених установі матеріальних, трудових і фінансових ресурсів; виявлення відхилень фактичних видатків від кошторисних і кількісне оцінювання впливу факторів, що зумовили це відхилення; якісне оцінювання тенденцій розвитку установи.

Обсяги бюджетних коштів, які виділяються на медицину, покривають частину реальних потреб установи, не виконуючи при цьому ні відтворювальні, ні стимулюючу функції [7]. Практично не фінансуються видатки на закупівлю медикаментів, медичного обладнання, ремонт приміщень, харчування хворих.

Методика аналізу видатків закладів охорони здоров'я виступає логічним продовженням методики аналізу стану та джерел фінансування медичних установ, тому що видатки виступають наслідком процесу фінансування. При цьому слід підкреслити, що методика аналізу видатків також повинна опиратися на методологічні підходи до виконання комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності. Планування аналізу видатків здійснюється на основі показників, розроблених у плані економічного та соціального розвитку, а також норм витрат на утримання медичної установи.

Необхідність аналізу видатків бюджетних установ прямо пов'язана із контролем за їх використанням, запобіганням нецільового, нераціонального використання коштів бюджету, що в результаті забезпечить досягнення головної мети діяльності установ охорони здоров'я – ефективного надання медичних послуг населенню.

При аналітичному дослідженні видатків медичної установи, доцільно розширити систему показників, за допомогою яких характеризуються видатки. Окремим питанням слід виділити питання формування позитивного іміджу лікувально-профілактичної установи, який сприяє залученню споживачів медичних послуг, а отже, і забезпеченню умов для розвитку обороту послуг. Таким чином, формування і підтримка іміджу медичної установи передбачає здійснення відповідних витрат, що забезпечують прийнятий стандарт обслуговування.

Таким чином, розробка методики аналізу та комплексної оцінки діяльності медичної установи має бути спрямована не на зниження розміру витрат на надання медичних послуг, а на їх оптимізацію [2].

Проблемою при обліку доходів є те, що сьогодні існує повна невідповідність міжнародній обліковій практиці. Бюджетні кошти визнаються доходами в момент їх надходження на реєстраційний рахунок. Щодо доходів, отриманих бюджетною установою в результаті здійснення операцій підприємницького характеру (власні надходження), то вони визнаються доходами в періоді їх нарахування, якщо є впевненість в надходженні економічних вигод або потенціалу корисності [4]. Не відповідають МСБОДС 3 за методикою розрахунку кінцеві фінансові результати від звичайної діяльності та надзвичайних (екстраординарних) подій.

Систематичне проведення об'єктивного аналізу видатків медичних установ, контроль за правомірністю проведених операцій дозволяє максимально використовувати внутрішні резерви, правильно й ощадливо витратити кошти відповідно до відкритих кредитів і їх цільовим призначенням по затверджених кошторисах витрат та підвищувати ефективність надання медичних послуг.

Список використаних джерел

1. Бенько І.Д. Аналіз ефективності використання основних засобів у медичних установах / Ірина Бенько, Світлана Сисюк // Економічний аналіз. – 2011. – Вип. 8, ч. 1. – С. 254-257.
2. Сисюк С. В. Визначення вартості платних медичних послуг та їх облікове забезпечення / С. В. Сисюк, Н. М. Зорій // Вісник Запорізького національного університету. Сер. Економічні науки. – 2010. – № 2. – С. 181-186.
3. Бенько І. Д. Аналіз запасів медичних установ / І. Д. Бенько, С. В. Сисюк // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1. – С. 267-270.
4. Болюх М.А., Заросило А.П. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ: Навч. посіб. – К.:КНЕУ, 2008. – 344 с.

5. Свірко С.В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: методологія та організація: Монографія. – К.КНЕУ, 2006. – 244 с.
6. Марковська Н. С. Аналіз моделі фінансування системи охорони здоров'я в Україні / Н. С. Марковська, О. Ю. Косих // Главный врач. – 2014.
7. Хорундак Н.М. Бухгалтерський облік в галузі охорони здоров'я: історичний аспект / Н.М. Хорундак // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. Економічні науки. – 2010. – № 4. – С. 197-200.

Фоміна О. В.

д.е.н., доцент,

професор кафедри бухгалтерського обліку,

Київський національний торговельно-економічний університет,

м. Київ, Україна

ОЦІНКА СУЧАСНОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ТОРГІВЛІ

Сучасний етап розвитку управлінського обліку відбувається під потужним впливом управлінських інновацій. Темп зміни зовнішніх умов істотно перевищує темп перебудови свідомості і рівня професійної компетентності більшості українських керівників [1]. Ліквідація цього розриву можлива внаслідок постійного вдосконалення систем управління на підприємствах через впровадження управлінських новацій.

Значення інформації для системи управління підприємством важко переоцінити. Результативність управління підприємством значною мірою визначається рівнем організації процесу управління і якістю його інформаційного забезпечення. Наслідком визначення інформації як ключового ресурсу управління, перехід економіки, що базується на капіталі, до економіки знань є зміна підходів до оцінки результативності і ефективності системи управління компанією. У контексті зазначених тенденцій потрібна зміна підходів до оцінки результативності і ефективності усіх компонентів системи управління. Очевидно, якість управління в цілому визначається ефективністю її складових, оцінка яких базується на ефективності сегментів діяльності і якісному стані використовуваної інформації для цілей управління.

Основними передумовами розвитку управлінського обліку в Україні варто виділити такі:

1. *Наукові передумови* базуються на класичних теоріях економічного розвитку, концепціях, загальнолюдських цінностях. Їх основу становлять фундаментальні дослідження в галузі економічної теорії, філософії і соціології, що історично визначали основні напрями розвитку економіки країни та окремих суб'єктів господарювання. Відповідно, зазначені тенденції впливають на методологію таких прикладних наук, як управлінський облік.

2. *Організаційні передумови* тісно пов'язані з теорією і практикою управління, які розвиваються згідно з базовими концепціями розвитку. Підвищення ефективності управління в різні історичні періоди сприяло створенню нових форм і методів управління, моделюванню інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Розширення сфер управління вимагало не тільки уточнення, а й збільшення управлінських функцій, розробки нових принципів управління на основі класичних, а розширення спектра інформації, використовуваної як інформаційне забезпечення реалізації цих функцій, зумовило, у свою чергу, розвиток інформаційних технологій, що надають нові